

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЩЕПЛЕНИЯ

Найбільш дієвим заходом у боротьбі з інфекційною захворюваністю є профілактичні щеплення. Особливо це стосується керованих інфекцій.

До інфекцій, керованих засобами специфічної профілактики, відносяться дифтерія, кашлюк, правець, кір, епідемічний паротит, краснуха, поліоміеліт, туберкульоз.

Особливістю цих інфекційних захворювань є те, що рівні захворюваності на них безпосередньо залежать від відповідної імунізації дитячого та дорослого населення.

Прикладом успішної імунопрофілактики є ліквідація натуральної віспи, поліоміеліту у всій західній півкулі, у більшості країн Європи, у Тихоокеанському регіоні, включаючи Китай. Успішність імунопрофілактики підтверджується відсутністю випадків захворювання новонароджених на правець, зниженням захворюваності порівняно з періодом до щеплень у м. Києві на дифтерію в 88,8 разу, кір - у 598,1 разу, кашлюк - у 64 рази.

Слід зазначити вплив імунізації на захворювання на краснуху, яка з початку її проведення зменшилася в 13,6 разу.

Щеплення дітей до одного року проти гепатиту В також позитивно впливає на захворюваність, яка останніми роками знизилася вдвічі. Наша держава турбується про здоров'я населення України - створено календар щеплень, у якому передбачена обов'язкова активна імунізація дітей проти дифтерії, кашлюка, краснухи, поліоміеліту, туберкульозу та вірусного гепатиту В.

Дифтерія - захворювання, збудник якого швидко поширюється при кашлі та чханні, може викликати параліч кінцівок, проблеми з диханням, серцеві розлади та привести до смерті.

Щеплення проти дифтерії розпочинається в 3 місяці. Вакцинація проводиться АКДП-вакциною тричі з інтервалом 1 місяць (3, 4, 5-ий місяці). Ревакцинація - у 18 місяців (АКДП-вакциною), 6 років (АДП-анатоксином), 11, 14 та 18 років (АДП-М-анатоксином).

Підлітки та дорослі, які раніше не були прищеплені або не мають даних щодо імунізації, прищеплюються АДП-М-анатоксином триразово (інтервал між першим і другим щепленням має становити 30-45 днів, між другим і третім - 6-12 місяців). Першу планову ревакцинацію дорослих, які раніше були прищеплені, за віком та епідемічними показаннями треба здійснювати АД-М-анатоксином через 5 років після останнього щеплення. Подальші планові ревакцинації дорослих проводяться з інтервалом 10 років АДС-М-анатоксином.

Поліоміеліт- це інфекційне захворювання, від якого людина не застрахована у будь-якому віці, але частіше за все хворіють діти до 3-х років. Воно починається з гострого, з лихоманкою, періоду, який через деякий час закінчується розвитком гострого в'ялого паралічу. Поліоміелітні паралічі майже завжди мають незворотний процес. Імунізація проти поліоміеліту розпочинається з тримісячного віку (3, 4, 5-ий місяці). Ревакцинація - у 18 місяців та в 3, 6 і 14 років. Для щеплень застосовується оральна поліоміелітна вакцина (ОПВ). Інактивована поліоміелітна вакцина (ІПВ) може використовуватися для перших двох щеплень, а за протипоказань до ОПВ - для будь-якого щеплення. Дитина, яка вакцинована проти поліоміеліту без порушень календаря

щеплень і отримала загалом 4 дози ІПВ, подальшій імунізації проти поліомієліту підлягає лише за епідпоказаннями.

Кір супроводжується лихоманкою, висипаннями та симптомами, подібними до грипу. Захворювання часом може призвести до втрати слуху, запалення легень, ушкоджень мозку або навіть смерті. Кір поширюється дуже швидко та легко, при цьому діти, які не були вакциновані, хворіють у першу чергу.

Паротит викликає головний біль, лихоманку, набряки шийних та підщелепних залоз, запалення яєчок у хлопчиків-підлітків та дорослих чоловіків. Захворювання може спричинити втрату слуху, менінгіт (запалення головного та спинного мозку).

Краснуха викликає помірну лихоманку, висипи на обличчі, шиї та тулубі. Вагітні, які захворіли на краснуху, особливо в перші місяці вагітності, можуть втратити дитину або народити немовля з тяжкими вродженими вадами (із так званим «синдромом вродженої краснухи»).

Вакцинація проти кору, епідемічного паротиту та краснухи проводиться моновакцинами або тривакциною («Пріорікс», «Тримовакс») у віці 12-15 місяців. Другу дозу вакцини проти кору, паротиту та краснухи рекомендовано вводити дітям у віці 6 років також тривакциною. Особи, які не отримали своєчасно другу дозу, мають бути ревакциновані в 11 років. У віці 15 років моновакцинами хлопчикам проводяться щеплення проти паротиту, дівчаткам - проти краснухи.